

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, szerda 1911. április 19.

88. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Violo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.

Felére 12 kor. Egy hónapra 2 kor.

Egyes szám ára helyben 6 fillér.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Nyomda telefontárcsája (sürgős esetekben) 932.

Haditengerészetünk feladata és a dreadnought.

Évtizedeken át vártak egy tengeri hadihajó tervezői, hogy tanulságokat lehessenek le abból a hadihajók gyakorlati használhatóságát illetően.

Nagy tengeri ütközetek zajlottak le az orosz-japán háború alatt és bő alkalom nyílt a hajóépítés technikájának tanulmányozására, csak az a különös, hogy a különböző nemzetek kapacitásai között egészen különböző nézetek merültek fel. Az egyik például a páncél-ármatát találta fölöslegesnek a nyert tüzérszolgálat után, a másik a torpedónaszád végőráit megdöntötte meg és volt olyan is, ki azt hangoztatta, hogy a nagy csatahajók jártak le ma-
kakat.

E nézeteltérések magyarázatát abban találjuk meg, hogy az egyes haditengerészeti autoritások saját országuk különös viszonyait tartották a kutatások mellett szem előtt.

Tekintsünk végig tehát mi is a saját haditengerészetünkön és nézzük meg, hogy mi tulajdonképp a mi tengerészetünk feladata és mivé kell fejlődnie e feladatának alapján.

A mi haditengerészetünk feladata az óceán uralmát biztosítani és egyedüli számotvető ellensége Olaszország.

Levonva a tanulságot az orosz-japán tengeri hadjárattól, kétségtelen, hogy a tengeri uralom nagy döntő befolyással van a szárazföldi ütközetekre.

E tétel ellenzői azzal érvelnek ugyan, hogy 1870-ben nem tudta megóvni Franciaországot a szárazföldi vereségtől tengeri ereje és a lissai fényes tengeri győzelem dacára is elveszték tőlünk Veneziát és megverték bennünket Königrätznél, de mélyebben markolva történelem e fejzeteibe, azt látjuk, hogy

nincs igazuk. Tengeri uralom nélkül ugyanis képtelen lett volna Franciaország 7 hónapon át megvédeni magát és a mi lissai győzelmünk Délitől mentette meg számunkra, melyet e tengeri győzelem nélkül okvetlen át kellett volna engednünk Olaszországnak.

Igenis szükség van a tengeri uralomra. Szégyenletes háborúját és az azt követő anarchisztikus viszonyokat csak annak köszönheti Olaszország, hogy a szükségesnél hárommal kevesebb csatahajója volt Kelet-Ázsiában és hogy meglepni hagyta magát Port-Arthurnál a japán torpedótámadástól. Mert ha ugyanis három hajóval többje lett volna Olaszországnak Kelet-Ázsiában, nagyon valószínűleg egyáltalán nem kezdtek volna meg a háborút a japánok és ha nem sikerült volna oly fényesen 1904. február 8-án a támadás, nem tarthatta volna magát a nyílt tengeren a japán flotta az egész hadjárat tartama alatt.

Sajnos, vannak még egyesek, akik azt állítják, hogy miután az egyedül számotvető ellenségünk csak Olaszország lehet, ezt egy erős szárazföldi hadsereggel megfékezhetjük akkor is, ha haditengerészetünk nem áll a helyzet magaslatán. Ami ezt illeti, számtalan esélynek van kitéve a szárazföldi győzelem is és legyen az tegyük fel bármily fényes, nem aknázható ki kellőképpen, ha megverte az olasz a mi hadiflottánkat és megszállta a dalmát szigeteket és a Boccha di Cattarot. Aztán nagyon veszélyessé válhatna szárazföldi operációnkra, ha az olasz hadihajóknak Triesztben sikerül bevenni és viszont óriási előny lenne számunkra, ha mi nyerjük meg a tengeri uralmat és az olasz tengerpart bármely pontján zavartalanul köthetnek ki hajóink.

Minden államnak, amely tengerparttal bír és tengeri kereskedelmet üz, szüksége van

erős haditengerészetre.

Ami a hadihajók minőségét illeti, kétségtelenné tette az orosz-japán háború, hogy a nagy csatahajóké a jövő. Igaz ugyan, hogy más vége lett volna e hadjáratnak, ha a japán torpedó-hajóraj támadása sikertelenül végződik, de amint már említettük, Olaszország gondatlansága segítette elő e győzelmet és csak akkor alkalmazhatók sikeresen a torpedó-cirkálók, ha meglephetik az ellenséget. A tulajdonképeni ütközeteket a nagy csatahajók döntik el, tehát a hajóraj magjának csatahajókból kell állani.

Most az a kérdés, hogy milyen legyen a csatahajó? Megkivánjuk tőle, hogy gyors legyen, hogy megfelelő tűzfelszereléssel bírjon és nagy részét védje páncél.

Amidőn 4 évvel ezelőtt az első dreadnought látott napvilágot nemcsak azt hitte a világ, hogy ez a haditengerészetben korszerű alkotó esemény, hanem hogy egyúttal a megállapodás ideje is a hajóépítés történetében. De az első dreadnought nem is volt tulajdonképpen oly különös jelenség tekintve, hogy azóta mily nagygyá nőtt e típus és a 30.000 tonnás hajókat is megjövendő ték már.

Miután tulvagyunk már azon az állápon-
ton, hogy a nagy hajóknak rossz hadászati tulajdonságokat tulajdonítsunk, sőt ellenkezőleg tudjuk, hogy a nagy hajók előmozdíják a harc-
képességet, mindinkább nő a hadihajók nagysága. Mert miután egyre nagyobb gyorsaságra törekszünk, mely célból a gépházának is nagyobbaknak kell lenniök, természetszerűleg a hajók nagysága is fokozódik.

De megkövetelik e növekedést más tényezők is. Erős lövegek ellen nagyon erős páncélozás, torpedók és aknák ellen nagyon erős alvázat kell; nagy szükség van továbbá megfelelő nagyságú helyiségekre a tölteny és szén felraktározására, mely körülmények mind a

Mindenki venni szeretne a képekből, de természetesen nem lehet belőle kapni egyet sem. Egy kiállított tájképért, melyet Nemes Marcell annak idején nyolcezer koronáért vett Szinyeitől, 30 ezer koronát ígértek, de Nemes kijelentette, hogy nem adja még 50 ezerért se. A kép egyáltalában nem eladó.

A Szinyei-kiállítás nagy sikere után, a melyet az olasz és a külföldi festők se vitának el, valószínű, hogy a kiállítás 150 ezer líras nagy díját, vagy legalább is a 80 ezer líras második díjat Szinyei viszi el. Mert az olaszok ezuttal — igen praktikus-an — készpénzdíjakat adnak az érmek helyett. Ezzel is biztosították kiállításuk sikerét.

Benczur Gyula tíz képet állított ki Rómban. A nagy millenáris hódoló képnek van természetesen legtöbb bámolója. A főterem egyik oldalát teljesen elfoglaló nagy festmény amely tudvalevőleg a legutóbbi berlini kiállításon a nagy érmet nyerte el, oly sikerülten van a főbejárattal szemben elhelyezve, hogy minden belépőnek már messziről feltűnik hatalmas arányaival és nagystíliú koncepciójával. A király délcég alakja, vele szemben Szilágyi Dezső markáns egyénisége és a sok pazar fényű magyar diszruha nagyszerűen érvényesül a kitűnő felső világítás mellett és a szép történelmi tárgy kép államiságunk kidomborítása szempontjából is annyi hasznunkra lesz a külföldön, mint egy féltucat nagykövetség.

Benczur mellett ott találjuk László Fülöp remek portait-jeit: Vilmos császárt, leányát

„A Tengerpart“ tárcája.

A római kiállításról.

A magyar művészet fejlődésének története egy csodálatos jelenséget mutat. Amíg más nemzeteknek századokon át képződött, sőt és finomodott a művészete, addig mi, akik harcoltunk török, tatár, német ellen, a művészeti fejlődés minden törvényét felborítva egyszerre, a legutóbbi ötven év alatt teremtettünk magunknak egy magas szárnyalású, más nemzeteket is csodálatba ejtő, hatalmas művészetet. Hogy mennyire hatalmas, azt az épp most megnyílt római művészeti kiállítás mutatja a legjobban. Nagy nemzetek versenyre keltek és elhozták művészetük legjavát Rómába, a művészet és a tudomány örök városába.

Az angolok 300 évre visszamenőleg kiállították muzeumaikat, az angol főnemesi családok, köztük a Rottschild család képtára is milliókat érő festménygyűjteményt küldtek le Rómába; a németek, franciák és olaszok óriási anyagi és művészeti áldozatokat hoztak kiállításukért és mi, akik a magyar nemzeti muzeum legszebb képeit le se hozhattuk a kormány féltő aggodása miatt, mégis becsülettel, tisztelettel és csodálatot váltunk ki római tárlatunkkal.

Két név körül fonódik sikerünk oroszlan-
része. Az elhaltak közül Munkácsy Mihály neve,

az élők közül Szinyei-Merse Pál körül.

Munkácsynak 12 képe szerepel a kiállításon köztük hat olyan, amely még semmiféle tárlaton nem volt látható. A legnagyobb csoportosulás természetesen a két, egymással szemben elhelyezett remekmű „Krisztus Pilátus előtt“ és „Krisztus a keresztfán“ körül van. Öreg angol ladyk és sovány missek, komoly szakállas urak és fiatal piktorok állnak a képek előtt áhitattal, vizsgálgatják és szemléltetik minden oldalról és nem tudnak betelni az egyes alakok karakterisztikus szépségeivel és a cselekmény megrázó fenségeivel. A magyar festészet nagymesterének képei közül még a „Siralomházban“ egy remek női arckép, a „Kukoricás“ és néhány tájkép és vázlat van kiállítva.

A magyar kiállítás másik clou-ja a Szinyei Merse-szoba. A magyar festők gárdájának eme büszkesége, — aki tudvalevőleg 1873-ban festett híres „Majális“-ával elsőnek tért át teljesen függetlenül Manettól a „plein air“ festészetre, 19 képpel szerepel Rómában. Közte van a „Majális“ is, továbbá a gyönyörű, színpompás sárosi tájképek, melyeknél szobor természet után még aligha készített festő ecsetje, ott van a pacstírtát szemlélő meztelen nő és számos szebbnél-szebb, — szívet-lelket felemelő alkotás. A külföldi látogatók csak úgy tödülnek a Szinyei-terem felé. Azt mondják egymásnak: ime, itt van az a kimondhatatlan nevű magyar festő, aki oly csodálatos szépen fest.

PALACE SZÁLLODA

Budapest, Rákóczi-ut 43.
RENDES SZIDOR
személyes vezetése.

150 fényesen berendezett szobával, külön lakosztályokkal, a legmagasabb igényeknek megfelelően felszerelve. Szobák 4 koronától.

A szálloda éttermeiben kolozsvári Pongrácz Lajos esténként hangversenyez.

Elsőrendű magyar és francia konyha.

Pilseni sör. Teljes pensio 10 koronától. Elsőrendű borok.

∴ Unterreiner János volt alsó-tátrafüredi vendéglős vezetése alatt ∴

Sürgönczim: Palacehotel, Budápest.

Alulírottak tisztelettel tudatjuk a m. t. közönséggel hogy a nagy választéku

kész férfi és gyermekruha raktár

március hó 28-án megnyilt.

Számos látogatást kér

Zambelli és Pillepich
FIUME, Via Lod. Kossuth

A „Quarnero“ szálloda átellenében.

Késes
És fém készítő műhely nagy választékkal mindennemű saját különlegességgel és legjobb minőségű vágó szerszámokban

FABBRIO GIUSEPPE
FIUME Corso.
Nagy műhely és nikelző villamos üzemmel.
Különlegesség borotvák ékesítésében.

MILANO

Concordia szálló

a közp. pályaudvar (Stazione Centrale) téren.

Minden kényelem!
Jutányos árak!

Első Fiumei Magyar
Kárpitos és diszítő
Viale Deák 26 - FIUME - Viale Deák 26

Modern tükördívánok, szőnyegdíván, garnitúrák, matracok készen kaphatók. Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszítő és angol börmunkát jutányos árban.

Szíves pártfogást kér

Eisler S. kárpitos.

Lazić Dušan vésnök

Fiume, Deak Korzó 30. sz.

Elvállal minden e szakba vágó munkát, u. m. fehérenemű monogramozáshoz szükséges betűmetszést ezüst acél és réztáblácskák metszését, írógép tisztogatást és javítást. Levelezőlap hívásra házhoz jövök.

A Tengerpart
kiadóhivatala és szerkesztősége
a Vicolo dell' Ospedaleban levő Wurzer ház I. emeletén van.

Comfortable PARK HOTEL MILANO

Via Principe Umberto, szemben a Staz. Centraléval (közp. pályaudv.)

Teljesen újalakítva! A kertekre néző egészséges fekvéssel!
Modern kényelem! Mérsékelt árak!

REIS J.

Fiume, Via delle Pile 4. sz.

(a városi takaré- és zálogházzal szemben).

Nagy raktár férfi-, női- és gyermekecipőkben, flanel-, battiszt- és selyembluzokban. Juponok és aljak. Uri- és női fehéreneműk, nyakkendők, zsebkendők, boák stb. és divatos női kiegészítők. Magyar kiszolgálás. Igen olcsó árak.

HAJELTÁVOLÍTÁS

hölgyeknek arc- és karról 5 perő alatt, fájdalom nélkül. Bámulatos eredmény. Vidékre szert posztos utasítással, diszkrétén küldök, csakis „Mirakle“ törvényesen védett és bejegyzett védjeggyel ellátott szer valódi. Ártaatlanságért, eredményért jótállók, Párizsi kozmetikai kiállítás aranyéremmel kitüntetve

POLLÁK SAROLTA VI. T. Andássy-ut 38. szám, I. em.
utánzásoktól óvakodjon. 157-98. Fogad egész nap.

Megnyilt a

„Mercur“ Drogheria

FIUME

Via Pomerio 758. szám alatt.

SZATHMÁRY GYÖRGY

MÉSZÁROS és HENTESMESTER

FIUME, Vicolo della Germania I.

Telefon 11-72.

Telefon 9-87.

ÚJ VASKERESKEDÉS!

Igen nagy választék mindenféle email és alumínium edényekben, kályhák, csövek, ablaküveg, petrolium és mindennemű lakatos és asztalos szerszámokban. --- Jutányos árak.

MILLICH ROMUALDO
PIAZZA DEL GIARDIMO PUBBLICO

NŐI KALAP DIVAT-TEREM!

Weisz Fanny, Fiume

Corso 10., I. emelet.

Legújabb párizsi modellek nagy választéka. — Szolid kiszolgálás.

Figyelem!

Husvétí vásár!

NEMES HENRIK bazárjában

FIUME Via Fiumara 4.

Dus raktár cipőkben, harisnyákban, utazási cikkek, konyhaeszközökben stb.

Gyermekkocsik nagy választékban. Játékkártya eladás.

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, szerda 1911. április 19.

88. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Viale dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefontszáma (sürgős esetekben) 932.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Haditengerészetünk feladata és a dreadnought.

Évtizedeken át vártak egy tengeri hadjárata a hadihajók tervezői, hogy tanulságokat vonhassanak le abból a hadihajók gyakorlati használhatóságát illetőleg.

Nagy tengeri ütközetek zajlottak le az orosz-japán háború alatt és bő alkalom nyílt a hajóépítés technikájának tanulmányozására, csak az a különös, hogy a különböző nemzetek kapacitásai között egészen különböző nézetek merültek fel. Az egyik például a páncél-cirkálót találta főlegesenek a nyert tapanalok után, a másik a torpedónaszád végőráit jövendőlte meg és volt olyan is, ki azt hangoztatta, hogy a nagy csatahajók jártak le magukat.

E nézeteltérések magyarázatát abban találjuk meg, hogy az egyes haditengerészeti autoritások saját országuk különös viszonyait tartották a kutatások mellett szem előtt.

Tekintsünk végig tehát mi is a saját haditengerészetünkön és nézzük meg, hogy mi tulajdonképp a mi tengerészetünk feladata és mivé kell fejlődnie e feladatának alapján.

A mi haditengerészetünk feladata az Adria uralmát biztosítani és egyedüli számottevő ellenség Olaszország.

Levonva a tanulságot az orosz-japán tengeri hadjárattól, kétségtelen, hogy a tengeri uralom nagy döntő befolyással van a szárazföldi ütközetekre.

E tétel ellenzői azzal érvelnek ugyan, hogy 1870-ben nem tudta megóvni Franciaországot a szárazföldi vereségtől tengeri ereje és a lissai fényes tengeri győzelem dacára is elvették tőlünk Veneziát és megverték benünket Königrátnél, de mélyebben markolva a történelem e fejezeteibe, azt látjuk, hogy

„A Tengerpart” tárcája.

A római kiállításról.

A magyar művészet fejlődésének története egy csodálatos jelenséget mutat. Amíg más nemzeteknek századokon át képződött, nőtt és finomodott a művészete, addig mi, a kik harcoltunk török, tatár, német ellen, a művészeti fejlődés minden törvényét felborítva egyszerre, a legutóbbi ötven év alatt teremtetünk magunknak egy magas szárnyalású, más nemzeteket is csodálatba ejtő, hatalmas művészetet. Hogy mennyire hatalmas, azt az épp most megnyílt római művészeti kiállítás mutatja a legjobban. Nagy nemzetek versenyre keittek és elhozták művészetük legjavát Rómába, a művészet és a tudomány örök városába.

Az angolok 300 évre visszamenőleg kifosztották muzeumaikat, az angol főnemesi családok, köztük a Rottschild család képtára is milliókat érő festménygyűjteményt küldtek le Rómába; a németek, franciák és olaszok óriási anyagi és művészeti áldozatokat hoztak kiállításukért és mi, akik a magyar nemzeti muzeum legszebb képeit le se hozhattuk a kormány féltő aggódása miatt, mégis becsületet, tiszteletet és csodálatot váltunk ki római tárlatunkkal.

Két név körül fonódik sikerünk oroszlan-rése. Az elhaltak közül Munkácsy Mihály neve,

nincs igazuk. Tengeri uralom nélkül ugyanis képtelen lett volna Franciaország 7 hónapon át megvédeni magát és a mi lissai győzelemünk Délitől mentette meg számunkra, melyet e tengeri győzelem nélkül okvetlen át kellett volna engednünk Olaszországnak.

Igenis szükség van a tengeri uralomra. Szégyenletes háboruját és az azt követő anarchisztikus viszonyokat csak annak köszönheti Oroszország, hogy a szükségesnél hárommal kevesebb csatahajója volt Kelet-Ázsiában és hogy meglepni hagyta magát Port-Arthurnál a japán torpedótámadástól. Mert ha ugyanis három hajóval többje lett volna Oroszországnak Kelet-Ázsiában, nagyon valószínűleg egyáltalán nem kezdtek volna meg a háborút a japánok és ha nem sikerült volna oly fényesen 1904. február 8-án a támadás, nem tarthatta volna magát a nyílt tengeren a japán flotta az egész hadjárat tartama alatt.

Sajnos, vannak még egyesek, akik azt állítják, hogy miután az egyedül számottevő ellenségünk csak Olaszország lehet, ezt egy erős szárazföldi hadsereggel megfékezhetjük akkor is, ha haditengerészetünk nem áll a helyzet magasiatán. Ami ezt illeti, számtalan esélynek van kitéve a szárazföldi győzelem is és legyen az tegyük fel bármily fényes, nem aknázható ki kellőképpen, ha megverte az olasz a mi hadiflottánkat és megszállta a dalmát szigeteket és a Boccha di Cattarot. Aztán nagyon veszélyessé válhatna szárazföldi operációnkra, ha az olasz hadihajóknak Triesztet sikerül bevenni és viszont óriás előny lenne számunkra, ha mi nyerjük meg a tengeri uralmat és az olasz tengerpart bármely pontján zavartalanul köthetnek ki hajóink.

Minden államnak, amely tengerparttal bír és tengeri kereskedelmet üz, szüksége van

az élők közül Szinyei-Merse Pál körül.

Munkácsynak 12 képe szerepel a kiállításon köztük hat olyan, amely még semmiféle tárlaton nem volt látható. A legnagyobb csoportosulás természetesen a két, egymással szemben elhelyezett remekmű „Krisztus Pilátus előtt” és „Krisztus a keresztfán” körül van. Öreg angol ladyk és sovány missek, komoly szakállas urak és fiatal piktorok állnak a képek előtt áhitattal, vizsgálgatják és szemlélgetik minden oldalról és nem tudnak betelni az egyes alakok karakterisztikus szépségeivel és a cselekmény megrázó fenségeivel. A magyar festészet nagymesterének képei közül még a „Siralomházban” egy remek női arckép, a „Kukoricás” és néhány tájkép és vázlat van kiállítva.

A magyar kiállítás másik clou-ja a Szinyei Merse-szoba. A magyar festők gárdájának eme bűszkesége, — aki tudvalevőleg 1873-ban festett híres „Majális”-ával elsőnek tért át teljesen függetlenül Manettól a „plein air” festészetre, 19 képpel szerepel Rómában. Közte van a „Majális” is, továbbá a gyönyörű, szinpompás városi tájképek, melyeknél szebbet természet után még aligha készített festő esetje, ott van a pacsirtát szemlélő meztelen nő és számos szebbnél-szebb, — szívet-lelket felemelő alkotás. A külföldi látogatók csak úgy tódulnak a Szinyei-terem felé. Azt mondják egymásnak: ime, itt van az a kimondhatatlan nevű magyar festő, aki oly csodálatos szépen fest.

erős haditengerészetre.

Ami a hadihajók minőségét illeti, kétségtelenné tette az orosz-japán háború, hogy a nagy csatahajóké a jövő. Igaz ugyan, hogy más vége lett volna e hadjárattal, ha a japán torpedó-hajóraj támadása sikertelenül végződik, de amint már említettük, Oroszország gondatlansága segítette elő e győzelmet és csak akkor alkalmazhatók sikeresen a torpedó-cirkálók, ha meglephetik az ellenséget. A tulajdonképeni ütközeteket a nagy csatahajók döntik el, tehát a hajóraj magjának csatahajókból kell állani.

Most az a kérdés, hogy milyen legyen a csatahajó? Megkivánjuk tőle, hogy gyors legyen, hogy megfelelő tűzfelszereléssel bírjon és nagy részét védje páncél.

Amidőn 4 évvel ezelőtt az első dreadnought látott napvilágot nemcsak azt hitte a világ, hogy ez a haditengerészetben korszakalkotó esemény, hanem hogy egyúttal a megálapodás ideje is a hajóépítés történetében. De az első dreadnought nem is volt tulajdonképpen oly különös jelenség tekintve, hogy azóta mily nagygyá nőtt e típus és a 30.000 tonnás hajókat is megjövendő ték már.

Miután tulvagyunk már azon az állápon-ton, hogy a nagy hajóknak rossz hadászati tulajdonságokat tulajdonítsunk, sőt ellenkezőleg tudjuk, hogy a nagy hajók előmozdíják a harc képességet, mindinkább nő a hadihajók nagysága. Mert miután egyre nagyobb gyorsaságra törekszünk, mely célból a gépházának is nagyobbaknak kell lenniök, természetesen a hajók nagysága is fokozódik.

De megkövetelik e növekedést más tényezők is. Erős lövegek ellen nagyon erős páncélozás, torpedók és aknák ellen nagyon erős alvázlat kell; nagy szükség van továbbá megfelelő nagyságu helyiségekre a töltény és szén felraktározására, mely körülmények mind a

Mindenki venni szeretne a képekből, de természetesen nem lehet belőle kapni egyet sem. Egy kiállított tájképet, melyet Nemes Marcell annak idején nyolcezer koronáért vitt Szinyeitől, 30 ezer koronát ígértek, de Nemes kijelentette, hogy nem adja még 50 ezerért se. A kép egyáltalában nem eladó.

A Szinyei-kiállítás nagy sikere után, a melyet az olasz és a külföldi festők se vitatnak el, valószínű, hogy a kiállítás 150 ezer líras nagy díját, vagy legalább is a 80 ezer líras második díjat Szinyei viszi el. Mert az olaszok ezuttal — igen praktikusán — készpénzdíjakat adnak az érme helyett. Ezzel is biztosították kiállításuk sikerét.

Benczur Gyula tíz képet állított ki Rómában. A nagy millenárius hódoló képnek van természetesen legtöbb bámulója. A főterem egyik oldalát teljesen elfoglaló nagy festmény amely tudvalevőleg a legutóbbi berlini kiállításon a nagy érmet nyerte el, oly sikerülten van a főbejárattal szemben elhelyezve, hogy minden belépőnek már messziről feltűnik hatalmas arányaival és nagyságú koncepciójával. A király délceg alakja, vele szemben Szilágyi Dezső markáns egyénisége és a sok pazar fényű magyar diszruha nagyszerűen érvényesül a kitűnő felső világiás mellett és a szép történelmi tárgyú kép államiságunk kidomborítása szempontjából is annyi hasznunkra lesz a külföldön, mint egy féltucat nagykövetség.

Benczur mellett ott találjuk László Fülöp remek portait-jeit: Vilmos császárt, leányát

Távirat ◀▶ Telefon

A bécsi tanácskozások.

BÉCS, ápr. 18. *Khuen-Hédervary* gróf, miniszterelnök ma délelőtt tíz órakor hédervári birtokáról ideérkezett. *Lukács* pénzügyminiszter pedig automobilon jött a császárvárosba. Délben *Hazai* honvédelmi miniszter is Bécsbe érkezett.

A miniszterek folytatni fogják osztrák kollégáikkal a lehetőség szerint befejezik a véderőreformra vonatkozó tárgyalásokat. Ennek befejezése után *Hédervary* ismét külön kihallgatáson jelenik meg a királynál. A miniszterek holnap délután szándékoznak visszatérni Budapestre. Az osztrák kormányval kötött megállapodás folytán a tárgyalások eredményét az osztrák politikai helyzet, valamint a választásokra való tekintettel nem hozzák nyilvánosságra.

A magyar képviselők Rómában.

RÓMA, ápr. 18. Az itt időző magyar képviselők tegnap Tivoliába mentek, ahol mindent megtekintettek, amely a városnak érdekességét kölcsönöz. A kora délutáni órákban a vendégek visszatértek Rómába, ahol az Imperial-szállóban villásreggelire voltak hivatalosak. Dejeuner után folytatták körutjukat. Tegnap este az olasz parlamenti bizottság bankettet adott az Excelsior-szállodában a magyar képviselők tiszteletére. A vendégeken kívül a banketten *Capelli* márkí, a külföldi parlamentek képviselőinek fogadására alakult bizottság elnöke, *Credaro* miniszter, *San Martino* gróf államtitkár, sok szenátor és képviselő, valamint számos előkelőség vett részt. A képviselők egy része ma reggel Nápolyba, másik pedig Firenzebe utaztak. Több képviselő egyenesen hazautazik Anconán át.

Szocialisták politikai programja.

BUDAPEST, ápr. 18. A szociáldemokrata párt ma folytatta a tegnap megkezdett gyűlését. Határozati javaslatot fogadtak el, mely szerint elszánt harcot indítanak az általános, egyenlő és titkos választói jog érdekében s erős akciót fognak kifejteni a tárgyalás alá kerülő véderőtörvényjavaslat ellen.

Egy nagybirtok parcellázása.

TOLCSVA, ápr. 18. *Waldeck Frigyes* báró tolcsvai nagybirtokos, hogy a szegény népen segítsen s a kivándorlástól visszatartsa, elhatározta, hogy abaujtornamegyei ezer holdas birtokát a legkedvezőbb feltételek mellett három község lakosságának adja el. A községekbeliek hálából *Waldeck* gróftól diszpolgárnak választották meg.

Öngyilkos urileány.

SZEKSZÁRD, ápr. 18. *Servényi* Ilona 22 éves feltűnő szépségű urileány ma atyja revolverével szívenlőtte magát és rögtön meghalt. Tettének oka ismeretlen.

A megsértett jegyző.

BÉKÉSGYULA, ápr. 18. A kir. törvényszék, mint büntetőbíró ma kezdte tárgyalni azt a pert, amelyet *Tóth* László jegyző indított *Achim* András parasztpárti képviselő s a nevezett párt 21 tagja ellen, mivel őt egy a törvényhatósági közgyűléshez intézett felterjesztésben tiszteletlen és goromba szavakkal támadták meg és közönséges talpnyalónak nevezték el. A vádlottakat a tárgyalásra a parasztpárt mintegy 600 híve zászlóval és zeneszóval kísérte Békésgyulára.

Megakadályozott rémtett.

BUDAPEST, ápr. 18. A Budapestről Szeged felé haladó éjjeli gyorsvonaton ma éj-

jel borzalmas rémtettet kísérelt meg egy örült anya. *Zala* Ilona fővárosi tanítónő utközben hirtelen megőrült és kicsiny gyermekét a fülske ablakán keresztül ki akarta dobni. A rémtettben *Schulhof* szegedi urnő akadályozta meg. Az örült anyát Dorozsma állomáson leszállították a vonatról és őrizet alá vették.

Az elhagyott szerető bosszúja.

NYITRA, ápr. 18. *Zányi* Gábor pénzügyi tisztviselő ellen elhagyott kedvese *Barta* Ilona nevelőnő ma merényletet követett el. A leány revolverrel lőtt a férfira, de a golyó nem talált. Erre maga ellen fordította a fegyvert, de ez a lövés sem talált. *Barta* Ilonát letartóztatták.

Elfogott leánykereskedő.

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, ápr. 18. *Czakó* János itteni dúsgazdag földbirtokos *Juliska* nevű leányát egy leánykereskedő asszony elcsalta és megszöktette. A szökevényeket tegnap Berettyóújfalun elfogták. A leánykereskedő *Dajka* Erzsébet, aki az egész Alföldet beutazta s behálózta a tudatlan leányokat, akiket azután Romániába szállított.

Kicsapott tanulók.

SÁTORALJAUJHELY, ápr. 18. A kegyesrendi gimnázium két tanulóját kicsapták az intézetből, őket pedig konferencia elé állították. A szigorú intézkedés oka az, hogy a tanulók tiltott helyeken jártak. Az egyik diák egy itteni törvényszéki bíró fia.

Lezuhant aviatikus.

VERSAILLES, ápr. 18. *Cannon* százados ma délelőtt repülőgéppel felszállott. Az aviatikus azonban gépével együtt hirtelen lezuhant s nyomban meghalt.

Egy turista szerencsétlensége.

MÁRIACELL, ápr. 18. Három bécsi turista a husvéti ünnepek alkalmával a Tünnizenflugot akarta megmászni. A turisták közül azonban *Nikolics* János bécsi mérnök oly szerencsétlenül csuszott el, hogy egy negyven méteres szakadékba zuhant. Mire a mentőexpedíció a helyszínére ért, a mérnök meghalt.

Turistáktól felgyújtott erdő.

INSBRUCK, ápr. 18. Vigyázatlan turisták a Granebünck hegység erdejét felgyújtották. A tűz oly rohamosan terjed, hogy eddig hatvan hold erdő leégett. Az Innsbruck Bécs közti telefon és táviró összeköttetés megszakadt, mert az erdőtűz közelében a drótok elolvadtak. A kár tekintélyes.

Vasuti katasztrófa.

SPANDAU, ápr. 18. A központi pályaudvaron halálos vasuti szerencsétlenség történt. Egy helyivonat, mely az állomásra berobogott, áthaladt egy olyan váltón, mely nem volt megrögzítve. A mozdony sértetlenül átment a váltón, a kocsik azonban kisiklottak. Az utasok közül 12 halálosan, 14 pedig súlyosan megsebesült.

Elpusztult műemkek.

BRÜSSZEL, ápr. 18. A belga műemlékek egyik legnevezetesebbje, a brüsszeli városház ma éjjel teljesen leégett. A tűz tegnap este 9 órakor keletkezett a hivatali helyiségekben, honnan gyorsan átterjedt a palota többi részére. A tűz elpusztította az összes hivatali szobákat s iratokat, valamint a nagyértékű freskókat, porcellánokat és majolika gyűjteményt is. — A kárt tizenöt millió frankra becsülik. Oltás közben egy fal beomlott s nyolc tűzoltót maga alá temetett. Azt hiszik, hogy a tűz gyújtogatásból eredt.

Rablógyilkosok és rendőrök harca.

LODZ, ápr. 18. A rendőrség tegnap a Wyzewa-uton egy házat vett körül, amelyben több körözött rablógyilkos tartózkodott. A rablógyilkosok revolvertűzzel fogadták a rendőröket, akiknek segítségére katonák is kivonultak, ezeknek azonban nem kellett közbelépniök. A gonosztevők látva, hogy nincs menekülés magukra gyújtották a házat. Három rablógyilkos meghalt, egy pedig súlyosan megsebesült. A harc 12 órán át tartott.

Az albán lázadás.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 18. A scutari-i váli távirata szerint a Koplicuból Kastratiba indított segédcsapatokat a lázadók serege meglepte. A kormánycsapatok megerősítést kaptak, a lázadók serege meglepte. A kormánycsapatok megerősítést kaptak, amelynek segítségével megfutamtították a felkelőket. *Tourghot* pasa tábornok, tegnap S. Giovanni di Meduába érkezett, hogy a török csapatok kiszállítását ellenőrizze.

A mexicói harcok.

NEWYORK, ápr. 18. A kaliforniai Los Angelesből érkezett távirat szerint valamennyi kormánycsapat és a lázadók összes seregei összeütözköztek Aqua Prieta mellett.

NEWYORK, ápr. 18. A lázadóknak egy Santa Clara közelében történt harcban 40 emberük elesett, száznál többen megsebesültek.

A Szent István védjegyű
Duplamaláta-sőr

fontos a tüdő- és gyomorban szenvedő betegeknek valamint állmatlanság ellen, különösen szoptató anyáknak s lábbadozó betegeknek

Üdítő!!!

Tápláló!!!

Igyék naponta 1--2 üveggel!!!

Hires orvostanárook ajánlják!!!

Kapható: Frisstöltésű palackokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimérve minden előkelő étteremben.

Vigyázzunk a védjegyre

Ovakodjunk az utánzatoktól!

„BRISTOL”

szálloda, kávéház és étterem

Fiume, Deák-Corso.

Teljes komforttal berendezett 65 szobával, kitűnő kávéházzal és étteremmel. Izletes magyar, német és francia konyha, legjobb minőségű fajborok és pezsgők, valamint kávéházi italok állanak a t. vendégek rendelkezésére

Bel- és külföldi lapok.

Figyelmes kiszolgálás.

Az étteremben és a kávéházban előfizetések mérsékelt áron fogadtatnak el.

Tulajdonos: Ruzich György.

A „Confiserie Francaise” ben

2 szolid, több nyelvismerettel bíró leány kerestetik.

SZABO VIKTORIA MOSODÁJAVia Serpentina 20. sz.
Gyűjtőhely: Via Alessandrina 4. a kapu alatti tözsdében

- ▼ **Marólug nélküli kézi mosás.**
- ▼ Mindenféle női piperék, férfi-ing,
- ▼ gallér, kezelő stb. a legpontosabban
- ▼ :: elkészítve házhoz szállítatnak. ::

ROYAL SZÁLLODA

Kossuth Lajos u. - FIUME - Interurb. Telef. 121.

- Központi fekvésű elsörangú családi szálló -
a villamos vasút mentén, lift, fürdő, villany-
világítás stb.
Omnibus minden vonatnál.
Tulajdonos **DRASKOVICH MIKLÓS.**

Peric Péter

FIUME - Via Lodovico Kossuth 19.

Egyedüli specialista va-
dász- és hegymászó vala-
mint

cipők különlegességben.

Pontos kiszolgálás.
Jutányos árak.**NŐI KALAP DIVAT-TEREM!****Weisz Fanny, Fiume**

Corso 10., I. emelet.

Legujabb párizsi modellek nagy választéka. — Szolid kiszolgálás.

Weiss Jacques veje**Weiss Salamon**

Fiume-Corso.

Legdusabb választék mindennemű üveg,
porcellán és lámpaárúkbán. — Berndorfi
nickel konyhaberendezés és alpaccacézüst.
Különlegességek szálloda berendezésekben**SZATHMÁRY GYÖRGY****MÉSZÁROS és HENTESMESTER**

FIUME, Vicolo della Germania I.

Telefon 11-72.

Telefon 9-87.

LA GRASTA TAMÁS

uj divatáru üzlete.

Fiume, Via Riva 6 sz. (Marac-ház).

Nagy választék divatkülönlegességekben, rövid-
árúkbán, szövött- és konfekció-árúkbán.Bluzok, alszoknyák, gyermek- és reformruhák, kö-
tények, valamint férfi és női fehérneműk. Nyakkendők,
esernyők és sétatökök. Jutányos árak.Szíves pártfogást kér
LA GRASTA TAMÁS**25**

kor.-ért

készül saját műhelyemben egy férfi öltöny, felöltő vagy télikabá
finom gyapjuszövetből, a legujabb divat szerint**Kardos Ármin férfiszabó, Budapest**

VII., István ut 14.

Vidékre mértékvétel-utasiás és posztóminták bérmentve küldetnek.

„Lloyd“ szálloda

.... FIUME

A modern igényeknek megfelelően újjáala-
kítva. Az abbaziai hajók közvetlen közelé-
ben Elsőrendű vendéglő az épület földszint-
jén - Családok kedvenc találkozó helye.

Mérsékelt árak.

Navarro Hugo és Tsa
tulajdonosok.**„DE LA VILLE“**SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KÖRZŐ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó árakon.
A kávéházban esténként **KOVÁCS JÓZSEF**
jó hírnevű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY**Teljes hálószoba berendezés,**

valamint más butorok is jó árban veszek

RÓTH SÁNDOR

Via Giuseppe Giusti 2. szám.

ÚJ VASKERESKEDÉS!Igen nagy választék mindenféle email
és alumínium edényekben, kályhák,
csövek, ablaküveg, petrolium és min-
dennemű lakatos éz asztalos szer-
számokban. — Jutányos árak.**MILLICH ROMUALDO**
PIAZZA DEL GIARDIMO PUBBLICO**Lederer penzio Abbazia.
Habsburg villa és Park szálló**

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.

Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű
kilátás a tengerre. Szoba és ellátás
8 koronától feljebb. Családoknak
engedmény.

:: Rómába utazók figyelmébe! ::

Gambrinus-Halle

Lühr Bácsi „BAVARIA“ Söröző

ROMA, Piazza San Silvestro,
a főpostával szemben.Magyar tulajdonos. — Magyar konyha.
Magyar kiszolgálás. — Magyar újságok.**Valódi bajor és pilzeni sörök.**
Olcsó árak! Olcsó árak!**Hivatalnoknői, vagy pénztárnoknői**állást keres a német nyelvet szóban és
írásban, és a magyart részben bíró leány.

Cím a kiadóban.

VIII. évfolyam.**„A Tengerpart“**Fiumének legélénkebben szer-
kesztett és legjobban informált
napilapja jelenleg**VIII. évfolyamában****jelenik meg.**Mint Fiumének és a környékbeli
fürdőhelyeknek legnépszerűbb,
leghíresebb és legrégebb ma-
gyar napilapja**„A TENGERPART“**a kereskedelmi és üzleti világ
legalkalmasabb hirdetési orgá-
numa.Hirdetési árai a lap nagy példányszá-
mához viszonyítva igen mérsékelték.**Előfizetési árai:**

Egy évre	--- K. 24.—
fél évre	--- „ 12.—
negyedévre	--- „ 6.—
egy óra	--- „ 2.—

Tiszteviselők fél áron kapják „A TENGERPART“-ot,
ugyhogy az utóbbiaknak**„A TENGERPART“**
házhoz szállítva csak 4 fillérbe
kerül naponta.Előfizetéseket posta és telefon útján is felvesz
«A TENGERPART» kiadóhivatala Fiume
Grad. del Sasso Bianco 3. szám 1. emelet.

[a Hungaria szálló mögött.]

Telefon 229. sz.

Postafiók 105. sz.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen küldünk.

VIII. évfolyam.

VENIER szálló és penzió VELENCE

Ponte Goldoni a Szt. Márk tér mellett.

Lakosztályok és szobák ujonnan berendezve villanyvilágítással, fűtéssel és fürdővel személyenként 2,50 lírától feljebb. Penzió 8 lírától feljebb. Telefon 1522

Tulajd. Bertoldi és Luca.

GREDELI J. sapkás

Fiume, Via Germania 2.

Saját gyártmányu, civil-, egyenruha- és vasuti sapkák nagy készlete.

Mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás.

Első Fiumei Magyar

Karpitos és diszitő

Viale Deák 26 - FIUME - Viale Deák 26

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók. Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű karpitos, diszitő és angol börmunkát jutányos árban.

Szíves pártfogást kér

Eisler S. karpitos.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Via Pozzo 4 sz. alatti üzletemet, április hó 1-jével a **Sillich-féle új házba** — Calle del Tempio — **"Bazar Prezzi Fissi"**, néven áthelyeztem. - Raktáron vannak: Női blouzok, szoknyák, fehérneműk és játékfélék.

Kiváló tisztelettel

NEUMANN JENŐ tulajdonos.

REIS J. Fiume, Via delle Pile 4. sz.

(a városi takaré- és zálogházzal szemben).

Nagy raktár férfi-, női- és gyermekcipőkben, flannel-, battiszt- és selyembluzokban. Juponok és aljak. Uri- és női fehérneműk, nyakkendők, zsebkendők, boák stb. és divatos női kiegészítők. Magyar kiszolgálás. Igen olcsó árak.

AURORA kávéház Velenze Szt Márktér

Kitűnő fagyalt, tea kávé, csokoládé, cukrászsütemények stb. Előzékeny kiszolgálás.

Kiránduló társaságoknak és iskoláknak olcsóbb árak.

Comfortable PARK HOTEL MILANO

Via Principe Umberto, szemben a Staz. Centraléval (közp. pályaudv.)

Teljesen nikkalaktva! A kertekre néző egészséges fekvéssel!

Modern kényelem!

Mérsékelt árak!

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégezhetnek.

Via Governo 2, II. em.

Telefon 41-89.

Bátorkodom uraságod nagybecsű figyelmét ezúton felhívni

"MERKUR"

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEMRE,

hol minden a nyomdászat terén előforduló munkák a legpontosabb és legszebb kivitelben saját felügyeletem alatt készülnek. Uraságod saját érdekében cselekszik, ha nyomtatvány szükségletének beszerzése előtt b. rendelési szándékáról műintézetemet telefon útján értesíti.

TELEFON 932

Kiváló tisztelettel

CHILKO JÓZSEF

a "MERKUR" könyvnyomda tulajdonosa.

TELEFON 932

„ADRIA“ szálló és étterem

FIUME

ADAMICH és ADRIA UTCA (ZMAJIC PALOTA).

A város központjában a hajóállomás közelében. Kényelmesen berendezett szobák tengeri kilátással, fürdővel és villanyos világítással.

Kitűnő német és olasz konyha.

Hamisítatlan borok. - Elsőrangú sör.

Tulajdonos: de Negri Tranquillo.

Első fiumei magyar uri és női

FODRÁSZTEREM

Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesítetik. Lakásokba, ugy egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon 11-60.

Fogak. Szájpadlás nélkül 4 koronától.

Gyökerek eltávolítása fölszemes. Használhatatlan, rosszul illő fogkoronákat egy nap alatt használhatóvá alakítok. Készítek továbbá csapfogakat, aranykoronákat és hidakat, amelyek a szájból ki nem vehető és a természetes fogaktól meg nem különböztethető. Munkáim a fogtechnika legújabb vívmányai szerint készülnek 10 évi jótállással.

Pálmai István fogműterme

Telefon 12-10. Riva Szápary 2. II. emelet.

Nyitva reggel 8-tól este 8 óráig. Megbeszélések vasár- és ünnepnap délután is.

KIADÓTULAJDONOS; „A TENGERTPART“ LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Ki akar

szép lenni?

Kevés hölgy van a világon, ki a FÖLDES-féle

„MARGIT-CRÉME“

arcápolását ne ismerné. A bőr mindennemű tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, miteszt, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít és az arc ideális, szép és üde lesz. Nemcsak az arcbőr, hanem a nyak, váll és kéz fehérítésére és szépítésére is legalkalmasabb. Az összes szépítőszerek között a

Földes-féle Margit-Créme

örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan és zsírtalan.

Nagy tégely 2, kicsi 1 korona, minden gyógyszertárban és drogeriában. Kiváló toilett-cikkek: Margit hölgypor (3 színben) 1,20 kor., Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-arcvíz 1 kor.

Tessék a záróvédjegyre ügyelni és csakis eredeti készítményt elfogadni, melynek ártalmatlanságáért és kitűnő hatásáért felelősséget vállalok.

Kapható és postán küldi: Földes Rejzemen gyógyszer. Arad

Kapható Fiumében:

Babich Hinko, Catti György, Ernesto Benco drog. Prodám Johann, Franco Prodám, Jechel Francesco drog. Dr. Mizzan A. Pavaicich F.lli drog. és gyógyszerárakban

Mosó és tisztító intézet

Via M. Buonarroti 10.

Minden e szakba vágó munkát leszállított áron a legpontosabban végez.

A mosás és vasalás csak kézi erővel történik, tehát nincs ruharongálódás.

Szíveskedjék állításaimról meggyőződni. A ruhákért hához küldök!

Telefon 11-41.

Sámson Antal.

Figyelem

MORGENSTERN VIKTORIA

FIUME, Via della Torre 1.
(volt Via Molo 2.)

Első Fiumei Fűzőszalon.

Saját gyártmányu új modellek 4 K-tól 200 K-ig. Mérték utáni fűzők és javítások 24 óra alatt eszközölhetnek.

Morgenstern Viktoria
Első Fiume. Fűző Szalon.

Sima Károly

Fiume, Vicolo dell' Ospedale 4. sz.

Elvállal diszfestészeti, szobafestő és cimfestő munkálatokat, valamint bútor- és bádofényezést. Mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás.

Harisnyakötőde Fiumében.

Deák korzó 20. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, úgy kör- mint hosszugépen. Harisnyafelések jutányos árban végeztenek. Minél több szives megbízást kér

Czimmermann Györgyné.

Ház eladó

Fiume legszebb helyén, Podmurvize alközségben két szoba, konyha, éléskamra, kert köröskörül 182 m²-es, villaszerű kőfallal körölvéve, vízvezetékkel s két ciszternával. Cim a kiadóhivatalban.

NYOMATOTT CHILKO JÓZSEF „MERKUR“ NYOMDÁJÁBAN FIUME